

N° 180.

D. 30. Lipca.

PIĄTEK.

Rok 1824.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Prysięga Senatu po K-
lekcji Augusta II 1697.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Ogłoszonem zostało Postanowienie Xięcia *Niamiestnika* Królewskiego, następujące: „Fabrykantom *Grempli* opatrzonym w świadectwo właściwej Kommissji Woiewódzkiej, ma być wolno wprowadzać drut wódkzemy do robienia *Grempli*, za opłatą oła oznaczoną Nr 314 Taryfłł, w ilości, jaką Kommissja Woiewódzka dla każdego oznaczy.

J.W. Radoszewski Prezes Kommissji Woiewództwa *Kaliskiego*, przybył do *Warszawy*. —

Zniwa już się rozpoczęły; Pod Kolumną *Zygmunta* w *Warszawie*, tego lata nie tyle widać *Ludzi* najmujących się do *Zniwu*, ile było dawniej.

Pan le Fur (*Four*) przybyły do *Warszawy* okazuje, z wielkiem staraniem i dokładnością z *słoniowejkości* robione okręty, od 10 do 140 armat, w których każda część tychże miernie jest zrobioną, a miara i porządek tak jest zachowanym, że dokładna wiadomość o ich składzie powzięta być może, chociaż ich wielkość nieprzenosi iak 5 cali. Są to dzieła mogące mieścić się w każdym gabinecie sztuk pięknych, na ten cel zakupione zostały w wielu miejscach. Osoby życzące widzieć w własnym swym domu, raczą dać o tym znać dniem iednym wprzódty. Osoby dystyngowane płaćją podług upodobania, najmniejsza iednak ceną zło: 1. Miejsce widowiska, jest przy ulicy *Miodowej* w *Hotelu Europy* u *P. Chovot*.

D. 20 b.m. umarł tu Starozakopny *Jzrael Turbiński* rodem z *Turobina*. Żył lat 92, tyle znany on był z miłosiernych uczynków, iż sprawiedliwie należy do rzędu cnotliwych dobroczyńców cierpiącej ludzkości. Dawniej był *Kusnierzem*, porzucił swe rzemiosło i zupełnie poświęcił się wspieraniu nieszczęśliwych. Zebrał on z przedmieścia *Pragi* 200 opuszczonych i bez żadnego sposobu do życia zostających sierot, łożył dla nich wszystko co tylko składało jego majątek, a przytem troskliwie zbierał składki, z których te wszystkie sieroty karmił, odziewał, a gdy doszły lat 13tu, oddawał dorzemiesł. Jeszcze temu 2 tygodnie widziano go chodzącego i zbierającego ialmużny dla sierot. Ie razy uboga *Kobietka* w połogu umarła lub zachorowała, *Turbiński* pozostałe dziecko do mamki oddawał i później wychowywał. Utrzymał oraz u siebie *Synagogę* i znaczny zbiór *Ksiąg hebrajskich*, w tej to *Synagodze* każdy ubogi podrużniący wyznania *Majżeszowego* znalazł kilkunowu przytulek z wyżywieniem, a chcący czytać, miał zawsze otwarty wstęp do iego *Księgozbioru*. Przy pochowaniu zwłok iego na *Smętarzu Żydowskim*, znajdowało się kilka tysięcy osób. —

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Niemiec.

Wielki Xże Badeński potwierdziwszy ustawy nowego towarzystwa przyjaciół *kunsztów i przemysłu*, przyjął tytuł *Protektora* tegoż

towarzystwa. — w *Rejtyngen* d. 19 b. m. wczasie nagle powstałej okropnej burzy, mnóstwo uderzyło piorunów, które pozabijały lub pokaleczyły kilku Ludzi i obaliły piękną Kościelną wieżę. — w *Szwajcarji* stracono niewiastę *Barbarę Gyr*, która od młodości kradła ustawicznie, nie raz ją karano, nakoniec osadzoną została w Szpitalu, lecz i tam kradła mizerną odzież chorych i dzieci, uciekła z Szpitala i znowu dopuszczała się kradzieży. Sąd uznał że niepodobna ją poprawić, i dla przykładu ogłosił wyrok śmierci. — Już było w Niemczech nieco ucichło o *Jasnowidzach*, teraz na nowo zjawiają się, szerególniej w kraiu *Badeńskim* i estich znowu wiele, wpadają w konwulsję, rozprawiają różnemi językami, przeznaczną lekarstwa i t. p. Żona Rolnika z pod *Karlsruhe* tak jest osobliwszą w swych przepowiedniach że najznakomitsze osoby uczęszczaią do niej, radzą się i dziwią że Kobieta wychowana gminnie, tak rozumnie mówi gdy jest uspioną snem magnetycznym. — Obrady stanów prowincjonalnych Królestwa *Niderlandzkiego* d. 14 b. m. ukończono: na ostatniem posiedzeniu uchwalono aby w nowej sali stanów umieszczeniem było Pópiersie Króla odlane z żelaza, tudzież obudwu Królówiczków, na koszt łożyc będą Obywatele z dobrowolnej składki. — D. 14 b. m. w nocy powstała burza w *Utrechcie*, iakiej oddawna niebyło, szkody są niezmiernie. — Żina *Panny* (Wdowa po Napoleonie) zwiedziwszy *Neapoli* *Sycylią* wróciła do swego Państwa. — Czytamy w *Gazecie Poznańskiej* iż wszędzie teraz narzekają na ciężkie czasy, i tak w *Aalborgu* (w Danji) podczas terminu Czerwcowego pustki na sali giełdowej panowały, tak; że dawniej tłók tam był, tego roku ledwie spotykało po 5, lub 6 ludzi, a ci broń BOŻE nie o interesach pieniężnych, lecz o wypadkach dziennych; rozma-

wiali. Świadek naoczny powiada, iż przez cały czas terminowy nie potrzebowano pióra i kałamarza. To zatamowanie wszelkiego obiegu gotowego grosza, które ziemianina równie iak mieszczanina do nędzy wiedzie, pochodzi szerególniej z upadającej coraz bardziej ceny produktów, które z powodu napełnionych szpiczlerzy i widoku plonnych zbiorów ieszcze bardziej stanieją. Handel wołów niegdyś tak zyskowny dla *Jutlandji*, dziś mało co przynosi, bo woły teraz mało co popłaca. To samo rzecz można o innych przedmiotach: o koniach, łoiach, skórach, wełnie i t. d.

z *Londynu*.
Król *Angielski* d. 11 m. b. przybył z *Windsor* do *Londynu*, wróci wkrótce i w pałacu *Windsor* przepędzi resztę lata. — Zwłoki Królowej *Wysp Sandwichskich* wystawione zostały w *Londynie* w części podług zwyczajów Kraiu *Sandwich* częścią podług *Europejskich*. Król *Sandwichski* przed niakiem czasem porzucił bałwochwalstwo, i przyjął Religiją Chrześcijańską, co mu (iak sam wyznaie) sprawiło wielką radość. Gdy go ostatecznie pytao gdzie życzy aby zwłoki jego Małżonki były pochowane, oświadczył po całodziennym namyśle że wołą iest iego aby spoczywały na zawsze w *Ojczyźnie*, co też będzie dopełnionem. Ciało nieboszczki było okryte płaszczem zrobionym z piór różnych kolorów, w głowach leżała Korona także z piór z robiona, lecz tylko koloru złotego. — Pogrzeb *Lorda Byrona* odbył się d. 12, z. m. przy obecności niezliczonego tłumu ludu, w powozach za *Karawanem* iechali znakomite osoby płci oboj, a między niemi znajdował się *Xię Sussex* Brat Królewski. — Przybył do *Londynu* Jenerał *Hiszpański Alawa*. — Owa obywatelka *Chińska* która przybyła do *Londynu* i była przedmiotem

powszechnej ciekawości, także niedługo cieszyła się widokiem Europy, umarła w kwiecie wieku. — Rząd *Angielski* przeznaczył 400,000 złp: na założenie targu zbożowego w *Kork*. — Kupiec *Ross* w *Londonie* ma teraz znaczny odbyt na tak zwane *Włosa Niemieckie* które mają być nierównie lepsze, delikatniejsze a jednak trwalsze od wszystkich innych (?). — Na licytacji w *Londonie* kupiono za 1360 złp: ćwiartkę starego papieru, czyli kopią listu w którym *Kolumbus* donosi Królowi *Hiszpańskiemu* o odkryciu *Ameryki*. — Dziewczyna służąca w *Jrlandji*, umierając, zapisała 8,000 złp: dla Akademii. — Założono się w *Edyburgu* o 40,000 złp: kto prędzej wypije 10 butelek *Porteru*, znalazło się do tego ochotników aż 14, młody *Krawczyk* został zwycięzcą, wypił bowiem przeznaczoną ilość w ciągu 5 kwadransy. — Doktor *Honejman* ośiadłszy w *Wirginji* tak napisał artykuł w swym testamencie „Zebro ludzkie będące w moim biurku, zapisuję memu Synowcowi, i jego następcom w najpoźniejsze czasy, jest to bowiem zebro Króla *Szkockiego James V.* — Ważną wieść rozgłoszono w *Londonie* że *Lord Liwerpol* chciał złożyć urząd Ministra, zapewnił że Król nieprzyjął prośby tego Lorda o dymisję. — Jeden z *Dzienników Londyńskich* powstaie na *Lorda Byrona* zato że w dodatku do swego testamentu zapisał 200,000 złp: swej wychowawce, będącej teraz w *Wenecji*, a której dał nazwisko *Allegra Byron*; nieudzie oto że jej zapisał tę sumę, lecz oto że dołożony jest warunek iż jeśli Panna *Allegra* obierze sobie za męża rodowitego *Anglika*, tedy tej sumy nieodbierze. — Do skalistej i pustełki wyspy *S. Pawła* gdy d. 22 Maią r. b. statek *Angielski* zawinął dla nabrania wody, znalezione mizerną lepiankę, a w niej 22

ludzi nieżywych; przekonano się że to byli podróżni którzy z rozbitego okrętu szukali tam schronienia, i postradali życie z głodu. — Zdaie się potwierdzać wiadomość że *Royalistom Hiszpańskim* dobrze się powodzi w *Ameryce Połud.* — z *Portugalji* donoszą że w całym Królestwie panuje spokojność, a *Konstytucyjni Hiszpanie* szukający schronienia w *Lisbonie*, doznają wszelkiego bezpieczeństwa. — z *Wojska Hiszpańskiego*, rozłożonego w *Andaluzji* i *Estramadurze* bardzo wiele żołnierzy deserteruje. — *Anatomicy Londyńscy* tak są czynni w rozbieraniu ciał umarłych Ludzi, iż z trudnością można teraz nabywać trupów, przeto sławny Doktor *Brokes* zawarł kontrakt o dostawę trupów ludzkich z *Francji*, szło tylko oto czy ten towar nie jest kontrabandą, a jeśli jest wolnym towarem, iakie cło od niego ma się płacać? po ścisłej rozprawie pozwolono sprowadzać ciała nieboszczyków, lecz *P. Brokes* obowiązał się iż na Komorze będzie otwierał ciała dla przekonania Strażników że w nich nieznajduje się iaka kontrabanda. Ten Doktor ma na takowym handlu zysk niemały, gdyż w *Francji* płaci za trupa po 5 franków, a w *Londonie* przedaie po 4 dukaty!

DONIESIENIA.

Skład Wód Mineralnych naturalnych Z granicznych przy Handlu Korzennym i Win M. B. Gordonowej Wdowy przy ulicy Długiej znajdujący się, jest iak zawsze i na teraz opatrzoney wszelkimi świeżemi Wodami Mineralnymi, o których cechach i gatunkach znowo ustanowionego *Reiskurantu*, dowiedzieć się można. Oraz odebrałam w tych dniach różne Wina francuzkie, białe, czerwone z pierwszych handlowych Domów *Francji* direktego zapitanie, iakoteż Wina reńskie, moselskie, borsgańskie, szampańskie w pół i całych butelkach, z sławnego Domu *Alicquot Ponsardin &c.* niemieckiej wszelkie Wina węgierskie w pół butel. Wina prawdziwego *Wina de Chabli* garniec po zło 12 i różne

inne za cenę umiarkowaną nabyć można.

Stosownie do Reskryptu Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu z d. 3 Lipca r. b. podaje do Publicznej wiadomości, iż w Biórze Administracji Rządu: Dochodów Konsumpcyjnych Miasta Warszawy i Pragi, w *Officyjnie* Pałacu Rządowego dawniej Krasieńskich, gdzie przedtem Komora Główna Cełł mieściła się, odbędzie się w d. 2 Sierpnia r. b. o godz.: 10tej przed południem Licytacja in minus na rozszerzenie Studzien i reparacji Kezerwoara w Dystyllarni Rządowej przy ulicy Leśno Nr. 706 sytuowanej. Summa od której Licytacja rozpocznie się, ustanowioną została na zło 2980 gro: 24. Każden zatem chce licytowania mający, zapłacić się ma w *Vadium* złp. 300. O szczegółach robot, dowiedzieć się można każdego czasu w Biórze wspomnianej Administracji. — w Warszawie d. 28 Lipca 1824 r. Inspektor Adminis: Rządowej Dochodów Konsumpcyjnych Miasta Warszawy i Pragi. S. W e r n e r.

w Kautorce Loterji Klass. *Freundlich*a w mieście *Strykowie*, w ciągnienu 5ej Klasy 25tej Loterji, wielka wygrana złp. 100,000 padła na Nr 18,312, inne zaś iak następuje: Po zł. 1,000 Nr 5,626. Nr 23,185. Po zł. 500 Nr 5,650. Nr 16,847. Po zł. 250 Nr 1,295. Nr 18,311. Nr 23,192. Po zł. 180. Nr 1,005 Nr 1,007. Nr 1,284. Nr 5,634. Nr 6,166. Nr 6,175. Nr 23,178, a w ogóle wszystkich wygranych w tym Kautorce zł. 125,260. Poleca się tenż chcącym brać u niego Losy na następną loterję osobiście lub listownie, przyrzekając rychłą usługę i regularność.

Uwładami interesantów, szczególnież na prowinji zamieszkałych, a zenną korrespondujących, iż dotychczasowe mieszkanie moje przy ulicy *Franciszkańskiej* Numer 1801 przeniosłem pod *Nro* Nr 528 przy ulicy *Podwale*, w tym więc tylko nowo obranem mieszkaniu czynionemi prawnie wręczeniami, za ważne uważać będę. *Łukasz Stanisław Zienteki* Mecenaz p. Sądzie Nawyższej Inst: Kr: Pol:

Potrzebny jest *Gorzelan* do *Apparatu* *Adamsa* lub *Pistorjusa*, do *Dóbr* *JO. Xcia* *Konstantego* *Czartoryskiego*; mający ochęć, zgłosi się do domu pod Nr. 596 przy ulicy *Bieleńskiej*.

Niżej podpisany, ma zaszczyt donieść *Prz Publicz*: ażeby nikt nie nabywał *Wexlu*, w miesiącu *Maiu* r. b. przez podpisanego na *Tal: 1400*, niejaklemu *Lejbel Hersch* *Ejchardt* mieszkańcowi *Łęczycy* w *Ozorkowie* wydałego, gdyż podpisany rozpoczął kroki prawne

o zwrot tego *Wexlu*, ponieważ waluta na niego nie jest w całości odebrana, i ten *Wexel* dany był tylko w interesie spółki handlowej pod pewnemi warunkami, inaczej nabywający, sam sobie przypięże stratę i wszelkie szkody z nieprawego nabycia.

Aron Lejb Bach.

w *Zeszły Czwartek*, idąc ulicą *Senatorską* i *Młodową*, wprost ku *Rogatkom* *Marymontekim*, zgubiono *Mapę* gruntu zabudowań pod *Pragą* nad *Wisłą* leżącego; kto ją znalazł, raczy ją oddać do *Drukarni* *Kurjera*, za co odbierze nadgrody zł: 6.

Podpisany chcąc wiadomość powziąć o *poby*: ciu *J.P. Karola Kutakowskiego* z *Nowogrodka* w *Litwie*, który w tym kraju znajdować się ma, uprasza go ażeby o pobyć swym iak najszybciej doniość gdyż ważne *familijne* interesy tego niezawłocznie wymagają. Niezysk zaś już wspomniany *Karol Kutakowski* więc upraszam tego który by z pewnością mógł o tego śmierci donieść, raczył o tymawiadomić. *K. C z e k i e r s k i* przy ulicy *Zakroczymskiej* Nr 1833.

Henryka owdowiła *Be yer*, ma honor zawiadomić *Szanowną* *Publiczność* iż w *Domu* przy ulicy *Senatorskiej* N. 460 *W. Fr: Kohlera*, dawniej *Olbromskich*, na drugim piętrze wchodząc we drzwi od strony *Pałacu* *Małachowskich* zwanego, otworzyła *Szale* *Rysowania* i *Malowania* *Kwiatów*, szczególnie dla osób *Płci* *Żeńskiej* służący mającej. *Blizsze* wiadomości powziąć można na miejscu, w dniach *Poniedziałkowych*, *Wtorkowych*, *Czwartkowych*, *Piątkowych*, od godziny 9 rannej, do 1 z południa.

*Carl Gottlib Simon Fabrykant Szkl*a *Kryształ* zwanego i różnych *gabrynków*, z *Iluty* w *Kobielach* małych, w *Wtwie* *Kuliskim* położonej, ma honor donieść *Prześwietnej* *Publiczności* *tutejszej* oraz *Szanownym* *Korresspondentom* *handlowym* po *Woiewodztwach*, iż *Skład* swój w *Nowym* *Marywile* pod *Kolumnami* *waiający*, *nowym* *transportem* został powiększony i nietylko iak dotąd, szczególnież *prze*daż *hurtową*, lecz również i *cz*astkową utrzymuje. *Doniesieniem* takowem zarazem poleca się *życzliwym* *Jej* *wz*ględom, i przyrzeka dołożyć wszelkiej *staranności*, aby każdy *zaszczycający* go *zaufaniem* swoim, tak *wy*borem *towara* iak i *naj*szkudsniejszą *ceną* *zadow*olnionym *zosta*ć

Teatr. *Jutro* na *dochód* *P. Mustafy* nowe *widowisko* *Gimnastyczne*, poprzedzi *Komedja* *Lis* w *o*bratach.